

SADAB

**XV. INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL
RESEARCH AND BEHAVIORAL SCIENCES**

ABSTRACT BOOK

**XV. ULUSLARARASI SOSYAL ARAŞTIRMALAR VE
DAVRANIŞ BİLİMLERİ KONFERANSI**

BİLDİRİ ÖZET KİTABI

2024

SADAB

**XV. INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL
RESEARCH AND BEHAVIORAL SCIENCES**

July 27-28, 2024, Antalya / TURKEY

Abstract Book

**XV. ULUSLARARASI SOSYAL ARAŞTIRMALAR VE
DAVRANIŞ BİLİMLERİ KONFERANSI**

27-28 Temmuz 2024, Antalya / TÜRKİYE

Bildiri Özet Kitabı

01.08.2024

XV. International Conference on Social Research and Behavioral Sciences

SADAB

International Conference on Social Research and Behavioral Sciences
Uluslararası Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri Sempozyumu

Editor / Editör

Assist. Prof. Dr. Celal ÇAYIR

ISBN

978-605-71623-8-0

Organizing Institutions / Düzenleyen Kurumlar

The University of Georgia (Georgia) | Journal of Social Research and Behavioral Sciences

Supporting Institutions / Destekleyen Kurumlar

The University of Tuzla (Bosnia and Herzegovina) | Calal-Abad State University (Kyrgyzstan) | The University of Georgia (Georgia) | SaintAndrew the First-Called Georgian University (Georgia)

ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİNİN YAŞAM KALİTESİ
EVLİLİK YAŞAMI UMUTSUZLUK VE TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİNİN
İNCELENMESİ

Merve Fatma İŞBİLİR
Uzman Çocuk Gelişimci
isbilirmerve94@gmail.com
ORCID: 0000-0002-7833-4591

Prof. Dr. Aida ŞAHMUROVA
Antalya Bilim Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
aida.sahmur@antalya.edu.tr
ORCID: 0009-0004-5287-8701

Özet

Bu çalışmada özel rehabilitasyon merkezinde eğitim alan özel gereksinimli çocukların ebeveynlerinin yaşam kalitesi evlilik yaşamı umutsuzluk ve tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkiler ve bu ilişkilerin COVID-19 salgını sürecindeki demografik özellikler açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada demografik form ve ölçekler kullanılmıştır. Bu ölçekler; MEB'den izinler talep edildikten sonra özel eğitim merkezindeki kurumlara araştırmanın önemi ve destekleri açıklandıktan sonra araştırmayı yapanın kendisi özel gereksinimli çocukların ebeveynlerine uygulanmıştır. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Uygulama aşamasında özel eğitim alan 414 özel gereksinimli çocuğun ebeveynlerine ulaşılmıştır. Tarama modeliyle çalışılan bu veriler, Demografik Bilgi Formu, Beck Umutsuzluk Ölçeği, Evlilik Yaşam Ölçeği, Tükenmişlik Ölçeği Kısa Versiyonu, WHOQOL-BREF Yaşam Kalitesi Ölçeği ile elde edilmiştir.

Çalışmamızda, Beck umutsuzluk ölçeği, tükenmişlik ölçeği, evlilik yaşamı ölçeği ve yaşam kalitesi ölçeği ve alt boyut puanları arasında anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir. Aracı analize ilişkin bulgular, tükenmişliğin evlilik yaşamı ve yaşam kalitesi üzerindeki etkisinde umutsuzluğun anlamlı kısmi aracı rolü olduğunu göstermiştir.

Demografik özellikler, cinsiyet, yaş, eğitim, çalışma durumu, medeni durum, çocuk sayısı, gelir durumu, COVID-19 korkusu, gebelik süreçleri ve çocukla ilgili durumlar ile incelenmiştir. Evlilik yaşamı ölçeği puanları, erkeklerde kadınlara göre daha yüksek bulunmuştur. Üniversite mezunlarının ilkökul mezunlarına göre yaşam kalitesi ölçeği çevre alt boyut puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Gelir durumu daha yüksek olanların daha düşük olanlara göre tükenmişlik ve umutsuzluk ölçeği puanları daha düşükken, evlilik yaşamı ölçeği, yaşam kalitesi ölçeği çevre ve psikolojik sağlık alt boyut puanları daha yüksek bulunmuştur. Evli olanların bekarlara göre yaşam kalitesi ölçeği ve evlilik yaşamı ölçeği puanları daha yüksek bulunurken, umutsuzluk puanları daha düşük bulunmuştur. COVID-19 sürecinde çocuğun beslenme süreci etkilenen ebeveynlerin evlilik yaşamı ve yaşam kalitesi puanlarının daha düşük olduğu görülürken, umutsuzluk düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Özel gereksinimli çocuklar, ebeveynler, COVID-19, umutsuzluk, tükenmişlik, yaşam kalitesi, evlilik yaşamı

Investigation of Quality of Life, Hopelessness and Burnout Levels in Marriage Life of Parents of Special Needs Children

Abstract

In this study, it was aimed to examine the relationships between quality of life, marital life, hopelessness and burnout levels of parents of children with special needs who received education in a special rehabilitation center, and to examine these relationships in terms of demographic characteristics during the COVID-19 epidemic.

Demographic forms and scales were used in the study. These scales; After the permissions were requested from the Ministry of National Education, the importance of the research and their support were explained to the institutions in the special education center, and it was applied to the parents of the children with special needs. Relational screening model was used in the research. During the implementation phase of our thesis study, the parents of 414 children with special needs who received special education were reached. These data, which were studied with the relational screening model, were obtained with the Demographic Information Form, Beck Hopelessness Scale, Marriage Life Scale, Short Version of Burnout Scale, and WHOQOL-BREF Quality of Life Scale.

In our study, it is seen that there are significant relationships between Beck hopelessness scale, burnout scale, marital life scale and quality of life scale and sub-dimension scores. Findings related to mediator analysis showed that hopelessness had a significant partial mediator role in the effect of burnout on marital life and quality of life. Demographic characteristics, gender, age, education, employment status, marital status, number of children, income status, fear of COVID-19, pregnancy processes and child-related conditions were examined. Marital life scale scores were higher in males than females. It is seen that university graduates have higher quality of life scale environmental sub-dimension scores than primary school graduates. While the burnout and hopelessness scale scores of those with higher income status were lower than those with lower income, marital life scale, quality of life scale environmental and psychological health sub-dimension scores were found to be higher. While married people had higher quality of life scale and marital life scale scores than singles, hopelessness scores were found to be lower. While it was observed that the marital life and quality of life scores of the parents whose child's nutrition process was affected during the COVID-19 process were lower, their hopelessness levels were higher.

Keywords: Children with special needs, hopelessness, burnout, quality of life, married life